
Het Woord van de Gerechtigheid

Nummer 179, september, oktober 2022

“Want ieder die nog van melk leeft, is onervaren in het woord van de gerechtigheid (St. vert.): hij is nog een kind” (Hebr. 5:13). Het “woord van de gerechtigheid” staat in contrast tot “de eerste beginselen van de uitspraken van God” (Hebr. 5:12). Het “woord van de gerechtigheid” duidt daarom op diepere waarheden waarin God handelt op basis van Zijn gerechtigheid met ons.

Het Woord van de Gerechtigheid wil een bijdrage leveren om christenen vertrouwd te maken met de “vaste spijs” (Hebr. 5:14) van het woord van God om geestelijke volwassenheid mogelijk te maken. Bijbelse waarheden die nauwelijks worden onderwezen en van cruciaal belang zijn om “het einddoel van het geloof” (1 Petr. 1:9) te bereiken, zullen in het bijzonder onderwerp van aandacht zijn.

Het Woord van de Gerechtigheid wordt geredigeerd door Roel Velema
e-mail: roel@velemaweb.nl
weblog: <http://velemaweb.nl>

De Leerschool van de Verhoogde Christus

De vier geestelijke schoolklassen van het leven in Christus

Deel 8

De tweede klas

Groei in Discipelschap

Kernwoorden van de leerstof: *jonge mannen, discipel, discipelmaker, Wielillustratie, Christus-centraal, gehoorzaamheid, Woord, gebed, gemeenschap, getuigenis*

Van kinderen naar jonge mannen

“Ik schrijf u, **jonge mannen**, omdat u de boze hebt overwonnen. Ik heb u geschreven, **jonge mannen**, omdat u sterk bent en het Woord van God in u blijft en u de boze hebt overwonnen” (1 Joh. 2:12-14).

“En Jezus trad naderbij en sprak tot hen, zeggende: Mij is gegeven alle macht in de hemel en op de aarde. Gaat dan henen, maakt al de volken tot mijn discipelen en doopt hen in de naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest en leert hen onderhouden al wat Ik u bevolen heb. En zie, Ik ben met u al de dagen tot aan de voleinding der wereld” (Matt. 28:18,20).

Het maken van discipel veronderstelt een ‘discipelmaker’. Dit kan één persoon in het bijzonder zijn, maar ook de bijdrage van verschillende gelovigen. Alles wat we in het Nieuwe Testament vinden, heeft zijn wortels in het Oude Testament. Discipelschap vinden we dan ook in Exodus, waar Mozes Jozua verder helpt in zijn geloof.

“De HEERE sprak tot Mozes van aangezicht tot aangezicht, zoals een man met zijn vriend spreekt. Daarna keerde hij terug naar het kamp, maar zijn dienaar Jozua, de zoon van Nun, een jongeman, week niet uit het midden van de tent” (Ex. 33:11).

Jozua was een van Mozes' uitgekozen jongeren (Num. 11:28). Jozua was een man in wie de Geest van God was (Num. 27:18), en hij ontving in het bijzonder de Geest van wijsheid (Deut. 34:8). Vervulling met de Heilige Geest is altijd op basis van gehoorzaamheid:

“En wij zijn Zijn getuigen van deze dingen, en ook de Heilige Geest, Die God gegeven heeft aan hen die Hem gehoorzaam zijn” (Hand. 5:32).

Nadat wij tot geloof zijn geloof gekomen en zijn gedoopt, noemt Paulus de volgende stap waarmee tevens de tweede klas begint:

“Zoals u dan Christus Jezus, de Heere, hebt aangenomen, wandel in Hem, geworteld en opgebouwd in Hem, en bevestigd in het geloof, zoals u onderwezen bent; wees daarin overvloedig, met dankzegging” (Col. 2:6,7).

Nadat we Hem hebben aangenomen, wandelen we in Hem. Daarmee beginnen ook de Psalmen:

“Welzalig de man die niet wandelt in de raad van de goddelozen, die niet staat op de weg van de zondaars, die niet zit op de zetel van de spotters, maar die zijn vreugde vindt in de wet van de HEERE en Zijn wet dag en nacht overdenkt. Want hij zal zijn als een boom geplant aan waterbeken, die zijn vrucht geeft op zijn tijd, waarvan het blad niet afvalt; al wat hij doet, zal goed gelukken” (Ps. 1:1-3).

Wandelen wordt gekenmerkt door blijdschap met Gods Woord en het overdenken ervan. Dan zijn we als een boom, geplant aan waterstromen, geworteld en opgebouwd in Hem, met een hart vol dankbaarheid. Augustinus wijst er in zijn commentaar op Psalm 1 op dat de uitdrukking “dag en nacht” twee betekenissen kan hebben:

1. Zonder ophouden.
2. ‘Dag’ verwijst naar de blijdschap (Joh. 8:56) en ‘nacht’ naar verdrukkingen (1 Thess. 5:5).

Wandelen in de Geest is gemakkelijk en niet te verwarren met het lijden dat we ervaren. We hoeven geen veroordeling te aanvaarden voor verleidingen, alsof we een verkeerde aard zouden hebben. We hebben een nieuwe natuur en dat is de heerlijkheid van het eeuwig behouden zijn.

Onze wandel in discipelschap begint met de keuze of wij een Jozua willen zijn door diepe toewijding, die samen met Kaleb als enigen het beloofde land binnengingen. Of zijn we een van de velen die door ongeloof het land niet binnengingen (Hebr. 3). Het is van belang Christus als Heiland te aanvaarden en Christus als Heer te volgen. Natuurlijk is de Heiland ook de Heer en zou één keuze voldoen, maar in de praktijk is het belangrijk deze twee stappen te onderscheiden en ze beiden voor Hem te nemen.

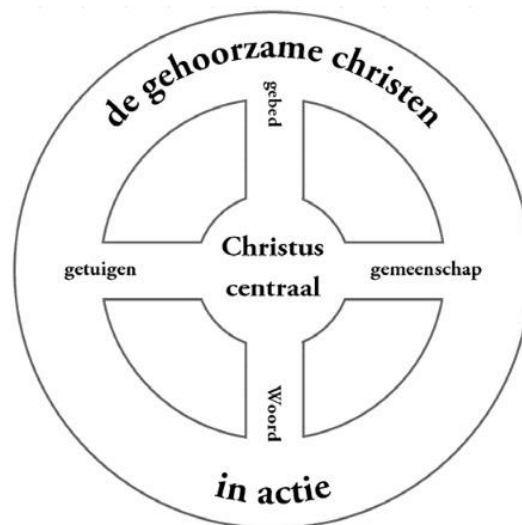
“Want velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren” (Matt. 22:14).

Velen zijn voor eeuwig behouden en geroepen uit Egypte, maar weinigen gaan tenslotte het beloofde land binnen. Daarover in de derde klas meer. De eerste klas begint met de beslissing ons vertrouwen te stellen in het volbrachte werk van Christus dat ons eeuwig heil schenkt. Het begint ook met de onvoorwaardelijke beslissing om voor eens en altijd voor Christus te leven.

Discipelschap

“En het gebeurde dat zij een heel jaar met de gemeente samenkwamen en een grote menigte onderwezen en dat de discipelen voor het eerst in Antiochië christenen genoemd werden” (Hand. 11:26).

Wat is discipelschap eigenlijk? Een discipel is een leerling. Discipelschap is een groeiproces om door de Bijbel en de leiding van Heilige Geest in de dagelijkse praktijk in gehoorzaamheid te wandelen. Discipelschap kunnen we samenvatten in de welbekende *Wielillustratie* van de Navigators®:

Laten we aan de hand van deze illustratie verder kijken wat een discipel is. De illustratie laat zes kenmerken van discipelschap zien:

1. Christus in het middelpunt (Christus centraal)

Hiermee begin alles, want als de as van het wiel niet centraal staat, werkt het wiel niet.

“En vele menigten trokken met Hem mee, en terwijl Hij Zich omkeerde, zei Hij tegen hen: Als iemand tot Mij komt en niet haat zijn eigen vader en moeder en vrouw en kinderen en broers en zusters, ja, ook zelfs zijn eigen leven, die kan Mijn discipel niet zijn. En wie zijn kruis niet draagt en achter Mij aan komt, kan geen discipel van Mij zijn. Want wie van u die een toren wil bouwen, gaat niet eerst zitten om de kosten te berekenen, of hij de middelen wel heeft om het werk te voltooien? Opdat niet misschien, als hij het fundament gelegd heeft en niet in staat is het te

voltooien, allen die het zien, hem beginnen te bespotten, en zeggen: Deze man begon te bouwen, maar heeft het werk niet kunnen voltooien. Of welke koning die een oorlog in gaat om te strijden met een andere koning, gaat niet eerst zitten om te beraadslagen of hij bij machte is met tienduizend man tegemoet te gaan die met twintigduizend man tegen hem optrekt? En zo niet, dan stuurt hij, als de ander nog ver weg is, een gezantschap om te vragen wat de vredesvoorwaarden zijn. Zo kan dan ieder van u die niet alles wat hij heeft, achterlaat, geen discipel van Mij zijn” (Lukas 14:25-33).

De centraliteit van Christus is het fundament waarop discipelschap wordt gebouwd. We tellen ons leven niet kostbaar voor onszelf, maar leven tot eer van voor Hem (Hand. 20:24; 2 Kor. 5:15).

2. De gehoorzame christen in actie

Een christen wil boven alles gehoorzaam zijn. Die gehoorzaamheid wordt in de illustratie gedragen door de vier spaken van het wiel. Maar laten we eerst naar gehoorzaamheid in het algemeen kijken.

In Romeinen 15:18 lezen we: *“Want ik zal het niet wagen van iets anders te spreken dan van hetgeen Christus door mij bewerkt heeft, om heidenen tot gehoorzaamheid te brengen door woord en daad.”*

Het is van het grootste belang dat we zien dat onze gehoorzaamheid niet een gehoorzaamheid is van werken maar een gehoorzaamheid van het geloof waaruit de werken van Christus door ons voortkomen.

“Maar thans geopenbaard en door profetische schriften volgens bevel van de eeuwige God tot bewerking van gehoorzaamheid van het geloof bekendgemaakt onder alle volken” (Rom. 16:26).

Onze werken, onze daden (samengevat in de spaken van het wiel), zijn verbonden met onze gehoorzaamheid van het geloof.

3. Woord

Van wat we horen, onthouden we 5-10%, van lezen onthouden we 10-15%, van bestuderen 20-35%. Overdenken varieert door wat we ervan onthouden, maar wat we uit ons hoofd leren (hierover meer in de volgende les), onthouden we 100%! Op al deze manieren kan de Bijbel tot ons komen en steeds dienen tot geestelijk voedsel. Het volk Israël ging collectief de woestijn in en daarom is ook het leven in Christus in essentie een gemeenschapsleven en groeien we door geestelijke omgang te hebben met andere gelovigen. Elk kind van God zal ook het verlangen hebben anderen het evangelie te vertellen en tot God te bidden. Dit zijn allemaal zaken die voor de gelovige van belang als discipel.

Veel termen komen op de jonge gelovige af, zoals de zonde (als macht), zonden (als daden), rechtvaardigheid, de oude mens, het vlees, wedergeboorte, de nieuwe mens, heiligheid, enz. Veel is nog onbekend en nog niet in volle omvang te vatten. De beste manier is dan de Bijbel te lezen zoals we vis eten. Het zachte vlees eten we en de graatjes laten we liggen.

3. Gebed

“Zo zegt de Heere HEERE: Opnieuw zal Ik hierom door het huis van Israël gevraagd worden om dit voor hen te doen. Ik zal hen even talrijk aan mensen maken als aan schapen” (Ez. 36:37).

Gebed begint altijd bij God die op ons hart legt om te bidden. We kennen verschillende vormen van gebed en die we kunnen indelen in:

1. Lofprijzing en aanbidding (Hebr. 13:15).
2. Danken (Ef. 5:20).
3. Voorbede (1 Sam. 12:23).
4. Gebed voor persoonlijke noden (1 Sam. 1:27; Jac. 1:5).
5. Schuldbelijdenis (Ps. 38:19; 1 Joh. 1:9)

De hoogste vorm van gebed is lofprijzing en aanbidding. Het is de enige vorm van gebed die niet op de mens is gericht en is daarom de uitweg in elke kritieke situatie. Aanbidding is de onuitsprekelijke uiting in bewondering voor wie God is en de genade die Hij in ons hart heeft uitgestort. Lofprijzing en aanbidding zijn de duim in onze illustratie. Met onze duim en onze andere vingers kunnen we een boek vastpakken. De duim is niet alleen de sterkste vinger, maar is ook onontbeerlijk. Zo zijn ook lofprijzing en aanbidding het uitgangspunt van de andere vormen van gebed. Onze Heer gaf ons een voorbeeld in aanbidding toen Hij tegen de Samaritaanse vrouw bij de bron zei:

“... dat waarachtige aanbidder de Vader zullen aanbidden in geest en in waarheid; want de Vader zoekt zulke aanbidder. God is Geest en wie Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en in waarheid” (Joh. 4:23,24 NBG).

De Here Jezus wil niet dat we formele gebeden uitspreken op een berg of in een gebouw, maar dat aanbidding diep vanuit het nieuwe leven in ons opkomt. De Vader zoekt zulke aanbidder en Hij kijkt in ons hart of Hij een geest van aanbidding vindt.

4. Gemeenschap

We onderscheiden onze persoonlijke gemeenschap met de Heer Zelf en de geestelijke gemeenschap van christenen onderling. Jezus zei:

“Een nieuw gebod geef Ik u, dat gij elkander liefhebt; gelijk Ik u liefgehad heb, dat gij ook elkander liefhebt. Hieraan zullen allen weten, dat gij discipelen van Mij zijt, indien gij liefde hebt onder elkander” (Joh. 13:34,35 NBG).

Een goede gewoonte is om elke dag met God te beginnen en Hem te ontmoeten voordat we andere mensen zien. Dat was de gewoonte van Jezus en de navolging ervan noemen we *stille tijd*. We worden stil voor God om te horen wat Hij door het Woord tot ons wilt zeggen.

“En 's morgens vroeg, nog diep in de nacht, stond Hij op, ging naar buiten en begaf Zich naar een eenzame plaats, en bad daar” (Markus 1:35).

David kende dit ook toen hij schreef:

“'s Morgens hoort U mijn stem, Here; 's morgens leg ik mijn gebed voor U neer en zie ik naar U uit” (Psalm 5:4).

“Ik echter zal in gerechtigheid Uw aangezicht aanschouwen; ik zal, wanneer ik ontwaak, verzadigd worden met Uw beeld” (Psalm 17:15).

“Ik echter, ik roep tot U, Here, mijn gebed komt U tegemoet in de morgen” (Psalm 88:14).

“Verzadig ons in de morgen met Uw goedertierenheid, dan zullen wij juichen en verblijd zijn, tijdens al onze dagen” (Psalm 90:14).

“Dit is de dag die de HEERE gemaakt heeft, laten wij op deze dag ons verheugen en verblijd zijn” (Psalm 118:24).

“Doe mij in de morgen Uw goedertierenheid horen, want ik vertrouw op U; maak mij de weg bekend die ik te gaan heb, want tot U hef ik mijn ziel op” (Psalm 143:8).

De tent van de ontmoeting

Een bijzondere plaats is *de tent van de ontmoeting*.

Hiervan lezen we in Exodus 33:7-11:

“En Mozes nam de tent en zette die voor zichzelf buiten het kamp op, een eind van het kamp vandaan; en hij noemde hem de tent van ontmoeting. Zo gebeurde het dat ieder die de HEERE zocht, naar de tent van ontmoeting moest gaan, die zich buiten het kamp bevond. Telkens als Mozes naar de tent ging, gebeurde het dat heel het volk opstond en dat ieder bij de ingang van zijn tent ging staan en dat zij Mozes nakeken tot hij de tent was binnengegaan. Zodra Mozes de tent binnenging, gebeurde het dat de wolkkolom neerdaalde en bij de ingang van de tent bleef staan en dat de HEERE met Mozes sprak. En zodra heel het volk de wolkkolom zag staan bij de ingang van de tent, stond heel het volk op en boog zich neer, ieder in de opening van zijn tent. De HEERE sprak tot Mozes van aangezicht tot aangezicht, zoals een man met zijn vriend spreekt. Daarna keerde hij terug naar het kamp, maar zijn dienaar Jozua, de zoon van Nun, een jongeman, week niet uit het midden van de tent.”

De tent van de ontmoeting is de plaats waar we God ontmoeten. Het was buiten het kamp. Het was de plaats waar de Here gezocht moest worden. Daar kan God van aangezicht tot aangezicht spreken, zoals met een Vriend. Jezus zei hierover:

“Maar u, wanneer u bidt, ga in uw binnenkamer, sluit uw deur en bid tot uw Vader, Die in het verborgene is; en uw Vader, Die in het verborgene ziet, zal het u in het openbaar vergelden. Als u bidt, gebruik dan geen omhaal van woorden zoals de heidenen, want zij denken dat zij door de veelheid van hun woorden verhoord zullen worden” (Matt. 6:6,7).

Voor elke jonge gelovige is het van belang dat hij of zij vanaf het begin vertrouwd raakt met de binnenkamer, de *“tent van de ontmoeting”* om dagelijks de Here te zoeken door woord en gebed. Dit is een hele uitdaging in deze gehaaste tijd waarin jongeren bijna helemaal door hun mobiele telefoon worden beheerst.

Het woord biddend lezen

Eén van de rijkste manieren om met de Bijbel om te gaan, is het biddend te lezen. Jeremia 15:16 zegt: *“Zo vaak uw woorden gevonden werden, at ik ze op, uw woord was mij tot vreugde en blijdschap van mijn hart; want Uw naam is over mij uitgeroepen”*. Een vers dat uit Bijbel wordt gelezen en als gebed wordt gebruikt, is een vers dat in onze wedergeboren geest wordt opgenomen en tot geestelijk voedsel dient. We moeten het woord van God tot ons nemen zoals we een maaltijd gebruiken. Het moet gekauwd en verteerd worden. Als we het woord lezen en “bidden”, wordt dat woord verwerkt in onze gevoelens, wil en verstand en kan het tot geestelijke groei leiden als we daarbij wandelen in geloof tot gehoorzaamheid. De Bijbel geeft veel voorbeelden dat we de Schriften als een geestelijke maaltijd tot ons moeten nemen: *“Melk heb ik u gegeven, geen vast voedsel”* (1 Kor. 3:2), *“en verlangt als pasgeboren kinderen naar de redelijke onvervalste melk”* (1 Petr. 2:2), *“en het goede woord ... gesmaakt hebben”* (Hebr. 6:5). De beste test voor ons geestelijk leven is de mate van vast voedsel dat we kunnen verdragen. Dit in de mate dat we het Woord onderscheiden en dit voedsel ons sterkt in de beproevingen die de Heer geeft om geestelijk te groeien.

Twee goede vragen

Op de weg naar Damascus werd Saul geconfronteerd met de verhoogde Christus. Dit leidde tot de bekering van Saul, dat tevens een type is van de toekomstige bekering van het volk Israël. Bij die ontmoeting stelde Saul twee vragen:

*“En terwijl hij onderweg was, gebeurde het dat hij dicht bij Damascus kwam. En plotseling omscheen hem een licht vanuit de hemel, en toen hij op de grond gevallen was, hoorde hij een stem die tegen hem zei: Saul, Saul, waarom vervolgt u Mij? En hij zei: **Wie bent U, Heere?** En de Heere zei: Ik ben Jezus, Die u vervolgt. Het is hard voor u, met de hielen tegen de prikkels te slaan. En hij zei, bevend en verbaasd: **Heere, wat wilt U dat ik doen zal?** En de Heere zei tegen hem: Sta op en ga de stad in en daar zal u gezegd worden wat u moet doen”* (Hand. 9:3-6).

1. *“Wie bent U, Heere?”*
2. *“Heere, wat wilt U dat ik doen zal?”*

Dit zijn twee belangrijke vragen wanneer we dagelijks God zoeken door Zijn Woord. Het geeft het verlangen weer om Hem te kennen en Hem te gehoorzamen en in geloof stappen te ondernemen.

Een geestelijk dagboek bijhouden

Dit kan heel behulpzaam zijn om dagelijks of regelmatig je ervaringen met de Heer op te schrijven en te zien hoe Hij je leidt door de tijd,

Mijn favoriete dagboek uit de kerkgeschiedenis is de ***Diary and Letters*** van de Schotse predikant **Andrew Bonar** (1810-1892). Ik kocht het boek tweedehands toen ik een jong christen was en rondneusde op de zolder van een boekwinkel aan de Geldersekade in Amsterdam. Sindsdien is het een kostbaar boek geworden in mijn boekenkast, waar ik steeds iets nieuws in ontdek wanneer ik het lees. Tegenwoordig is het boek gratis te downloaden van *Internet Archive*. Het is de moeite waard om door dit boek gevoed te worden en ideeën op te doen. Zo schreef hij op 9 juli, 1835:

“Ik heb besloten om in de kracht van de Heer om hooguit om zes uur ‘s morgens op te staan, en ‘s morgens en ‘s avonds niet alleen mijn Bijbel nauwgezet te lezen, maar ook biografieën en andere praktische geestelijke boeken. Moge Hij mij dagelijks de geest van het gebed geven en de gaven van de Geest.”

Psalm 119

Een Psalm die veel nadruk legt op Davids liefde voor Gods woord is Psalm.

Wat in die psalm opvalt is zijn gebruik van het woord “**maar**” (Psalm 119:3. 67, 69, 70, 78, 83, 87, 96, 113, 128, 141, 143, 151, 157, 161, 163). Een paar voorbeelden:

“Want ik ben geworden als een leren zak in de rook, MAAR Uw verordeningen heb ik niet vergeten” (Ps. 119:83).

“Benauwdheid en nood hebben mij getroffen, MAAR Uw geboden zijn mijn bron van blijdschap” (Ps. 119:143).

Het is altijd belangrijk om te zien wat achter de MAAR komt. Let op de twee volgende voorbeelden:

“Ik vertrouw U wel Heer, MAAR ...”

“Dit is een moeilijke situatie voor me, MAAR ik vertrouw op U.”

Het eerste voorbeeld is de JA MAAR van ongelof. Et tweede voorbeeld is een voorbeeld van geloof door te blijven staan op het Woord van God.

Let op de twee MAAR-s in Hebréeën 12:11:

“Want alle tucht schijnt op het ogenblik zelf geen vreugde, MAAR smart te brengen, MAAR later brengt zij hun, die erdoor geoefend zijn, een vreedzame vrucht, die bestaat in gerechtigheid.”

De eerste MAAR is **de maar van constatering**, de tweede maar **de maar van een belofte**. Het vertrouwen op Gods woord en Zijn belofte gaan altijd samen. Dit is groei in discipelschap.

6. Getuigenis

“Maar heilig God, de Heere, in uw hart; en wees altijd bereid tot verantwoording aan ieder die u rekenschap vraagt van de hoop die in u is, met zachtmoedigheid en eerbied” (1 Petr. 3:15).

Een discipel is altijd bereid om verantwoording af te leggen van zijn of haar geloof, maar is ook actief gericht een ander te vertellen hoe Christus ons verlost en behoudt.

Studievragen

1. Wat is het verschil tussen een discipel en een discipelmaker?
2. Leg uit wat de *Wielillustratie* is.
3. Hoe kun je de Bijbel biddend lezen? Noem daarbij een vers.
4. Hoe kun je een discipel motiveren om *Stille Tijd* te houden?
5. Welke twee vragen reikt Paulus daarbij aan?
6. Onderstreep in Psalm 119 alle verzen waar David het woord 'maar' gebruikt.
7. Wat sprak je het meest aan in deze les?